

Võistluste režii „Miks, Mis, Kes, Millal, Kus ja Kuidas“

Kokkuvõtte Event Presentationi teemalisest üle-Euroopalisest seminarist 25.-26. oktoobril Frankfurdis.

Vaade Frankfurdile DomTurmi tornist

Proloog 1

Euroopa Kergejõustiku Liit korraldas oktoobri viimasel nädalavahetusel Saksamaa südames, Frankfurdis seminari käsitlemaks üht üsna uut, samas aina vajalikumat ja üha möödapääsmatumaks muutuvat osist kaasaegses kergejõustikus ja võistluste kultuuris – Event Presentationi.

Esmalt mõistetest. Sel inglise keeles üsna selgelt ja üheselt arusaadaval väljendil puudub kahjuks eesti keeles täpne vaste. Otse tõlgituna kõlav „sündmuse (võistluse) esitleja“ ei iseloomusta ameti tegelikku sisu ja tegevust. Event Presentation manager (edaspidi EPM) on võistlustel ametiisik (reeglina peakohtuniku või siis võistluste direktori asetäitja), kes koordineerib võistlustel kogu teabe ning meelelahutuse liikumist-vahendamist-näitamist-esitlemist eeskätt publikule.

EPMile alluvad ideaalis võistluste teadustajad, DJ-d, tablooteenistus, autasustajad. Teatud olukordades ka alade pea- ja vanemkohtunikud. EPMi ülesandeks on jälgida ja korraldada kogu visuaalset ja audiovisuaalset pilti ja tegevust staadionil. Kanda hoolt selle eest, et võistlus sujuks tõrgeteta, ajakava kohaselt ning koordineeritult ja mis peamine – võistlus ei oleks pealtvaatajale igav!

Tema ülesanne on välja mõelda publikut harivaid ja meelt lahutavaid tegevusi (nii palju kui

võistluste formaat ja määruised seda lubavad). Teha võistlus koos teadustajate-muusikute-tablooga võimalikult atraktiivseks ja sujuvaks. Vajadusel (taas kui määruised ja ajakava lubavad) pidurdada-kiirendada mõne võistlusala kulgu võimaluste piires, et nt. kahe üheaegselt toimuva ala kulminatsioon ei langeks ühele hetkele jne...

Kõik eelpool nimetatud tegevused meenutavad vägagi režissööri tööd, mistõttu siinkirjutaja ettepanek ongi selles sõnauses kasutada Event Presentation manageri eestikeelse vastena nimetust võistluste režissöör. Edasise lugemise lihtsustamiseks kasutan siinkohal veel lühendeid EP ja EPM.

Frankfurdi seminar oli kahepäevane ning kuulnud ettekanded kandsid pealkirjadena seminari üldnimetusest võetud küsimusi.

Seminaril esinenud. Tagareas vasakult: T. Nilsson, A. Heinken, J. Akerblom, F. Weber, J-L de Carlos. Esireas vasakult: Omega esindaja A. Kollega, A. Kay ja J. Bernhagen.

Proloog 2

Nii seminaril osalenuid tervitanud EAA nõukogu liige **Toralf Nilsson (SWE)** kui lõpukõne pidanud EAA asepresident **Jose Luis de Carlos (ESP)** rõhutasid kui ühest suust EP olulisust kaasaegses ja konkurentsitihedas spordimaailmas. Karmi ja halastamatut võitlust publiku ja vaadatavuse nimel kus kergejõustik kipub paraku praegu kaotajaks jääma.

Interaktiivne maailm, kus peale kasvav noorus on juba kasvanud osaliselt sotsiaalmeedia võrgustikus ning ka vanemad põlvkonnadki üha enam ahmimas teavet ning tarkust läbi moodsate vidinate-kulinate, on toonud esile nii palju erinevaid tegevusi ja alternatiive ning ühtlasi vähendanud aega ühe või teise tegevusega tegelemiseks ja jälgimiseks. Selles pöörase

kiirusega muutuv maailmas on selge, et üks või teine vorm kaua ei tööta ning konkurentsis ja huvis püsimiseks tuleb olla interaktiivne ning uuenduslik. Sportlased üksi seda ei suuda garanteerida (Usain Bolt ehk välja arvatud) ning EP-l on siin otsustav roll. Seda rõhutasid nii Nilsson kui de Carlos, kelle sõnum oli ühene „We need you!“.

Rootslane Nilsson meenutas 1995. aasta kergejõustiku MMi Göteborgis, kus rootslased väidetavalt esimestena asusid EPMi ametit juurutama kasutades näiteks esmakordselt muusikat kui kujunduselementi võistlustel. „Neil kaugetel aegadel oli informaator võistlustel tõesti ainult kuiv ning neutraalne teadustaja, kel oli keelatud minna emotsionaalseks või eelistada üht sportlast teisele. Kõlavatest-kärtsuvatest signatuuridest või võistlustesisestest intervjuudest rääkimata,“ meenutas Nilsson. Ka tulemusi ei saanud toonane teadustaja rahvusvahelistel võistlustel ette kanda, vaid juhtis publiku tähelepanu sellele, et „tulemused on nüüd tabloomil.“

Uued tuuled ja moodsad ajad EP-s jõudsid kergejõustikuvõistlustele 2001. aastal ning 2002. aasta sise-EM Viinis oli juba epohhiloov, meenutades igati kaasaegset võistlust. Nilsson rõhutas, et aja möödudes on kasvanud ka publiku ootused uutele lahendustele ning näiteks 2006. aasta EM-il Göteborgis oli EP brigaadis ametis 20 inimest. IAAFi määrustesse ilmus EPMi kohta eraldi määrus (määrus 124).

Miks?

Seminari kandvaima ettekandega esines selle kokkusaamise hing ja vaim - moderaator **Andy Kay**. BBC-s töötanud karismaatiline britt on kaasaja tuntumaid võistluste teadustajaid, kes informaatori- ja EPMina üles astunud lugematul hulgal tiitlivõistlustel ning rahvusvahelistel miitingutel. Tema kui teadustaja CV kõlavaimad trumpässad on tööd 2012. aasta Londoni olümpiamängude kergejõustikuvõistlustel ning tänavustel Briti Rahvaste Ühenduste mängudel Glasgows. Tegemist on kahtlemata särava esineja-motivaatoriga, kes ilmselt kannab ka oskustele vastavat kõrget hinnalipikut.

Andy Kay

Kay ettekanne lähtus põhimõttest „Show within show“ ja jätkas sealt kus Nilsson lõpetas. EPMi ülesanne on Kay hinnangul niisiis korraldada šõu šõus eneses. Lõbustada ja harida pealtvaatajaid ja lasta võistlustel samas võimalikult libisevalt ja märkamatult kulgeda. Kuidas seda saavutada?

Nii Kay kui hilisemadki ettekandjad rõhutasid märksõnana koostööd. Koostööd kõiges ja päris algusest. „Katsuge kaasa rääkida ja olla osaline juba ajakava koostamises,“ rõhutas ta eraldi. „Juba ajakava koostades katsuge läbi mõelda millal mingi ala või selle kulminatsioon võib tekkida.“

Kay rõhutas ka „siin ja praegu“ toimuvast olulisima fookusesse tõstmist. „Kui on käimas nt. eeljooksud ja samal ajal odaviske kolm viimast otsustavat katset on selge, et tähelepanu ei peaks mitte olema 200m kolmandal eeljooksul, vaid just odaviske katsetel,“ tõi ta näite. „Kergejõustik on väga lihtne ala, aga jube raskesti jälgitav,“ võttis esineja mõtte kokku.

Kay rikastas oma ettekannet ka mitme kujundliku tabeliga, kus tõi välja paratamatu asjaoluna selle kuidas kergejõustik on hetkel spordialade konkurentsisis kaotamas oma turuosa. Kõige ehmatavamaks pidas ta tõika, et kergejõustik on kaotamas liidripositsiooni olümpiaalade liidrina. TV-s kajastatavatest aladest on kergejõustik alles kaheksandal kohal (kaotades näiteks ka võrkpallile ja ujumisele). Vaadatavuse ja huviga on asi veelgi nukram. Kergejõustik on jälgitavuselt alles 16. kohal, jäädes alla ka snookerile!

Kay sõnul on kergejõustikule truuks jäänud publik paraku vananev ning peale kasvavat põlvkonda märgata vähem, mistap tuleks tööd just teha selle osaga vaatajatest. Lõbustada neid erinevate interaktiivsete lahendustega, paisata mängu kaasaegse sotsiaalmeedia võimalused. „Twitter, Instagram, Facebook, need võimalused on kõik juba olemas.“

Andy Kay arendas interaktiivsete meediumide mõtteid edasigi, tuues näiteid teisteltki aladelt. Tennises nn. kotkasilm ja ujumises „voolav“ virtuaalne joon on ehk tuntuimad. Samas kui erinevatel aladel saab mõõta juba igasuguseid asju, alates mängu- või võistlusvahendi kiirusest kuni sportlase füsioonoomia (hingeldamine, higistamine, pulsi sagedus) üksikasjade avalikustamiseni välja. Ühe variandina pakkus ta välja juba levikus olevad Google'i prillidega võistluste vaatamise, mis võimaldaks lülituda tribüünil kaugel oleval pealtvaatajal näiteks läbi prillidesse jooksva TV pildi talle sobivamale ja kaugemale alale. Fantaasias läks ettekandja koguni nii kaugele, et pakkus miks mitte paigaldada meiegi ala võistlusvahenditele näiteks sensoreid, mis mõõdaksid nende kiirust-trajektoori ja mida kõike veel.

Tõsi, see eeldaks juba päris tõsist ja põhimõttelist võistlusmääruste muutmist, millel Andy ei osanud peatuda, aga andis vähemalt edasise tegevussuuna kätte, mida kõike võib kergejõustikus ette võtta. „Need vahendid on juba kõik maailmas välja mõeldud, tasub neid integreerida.“

Andy sõnas, et ka sportlased on oma sooritustes vägagi huvitatud interaktiivsest EP-st, tähelepanust ja showst. Näiteks tõi ta Eugene`is toimunud IAAFi teemantliiga etapi, kus vastav küsitlus atleetide seas tõi esile koguni mõningast soorituste paranemist läbi õnnestunud EP.

Andy Kay pidas üheks parimaks toiminud EPMiga võistluseks IAAFi teatejooksude võistlust Bahamal

Tulles tagasi koordineerimise ja koostöö juurde EP-d planeerides tõi Kay näiteid mitmeid enda õnnestunud projektidest, millistest parimaks pidas tänavust IAAFi teatejooksude finaalvõistlust Bahamal, kus EP koostöös korraldava alaliidu ja kohtunikekoguga saavutasid ideaalse klapi ning tulemuse.

Mis?

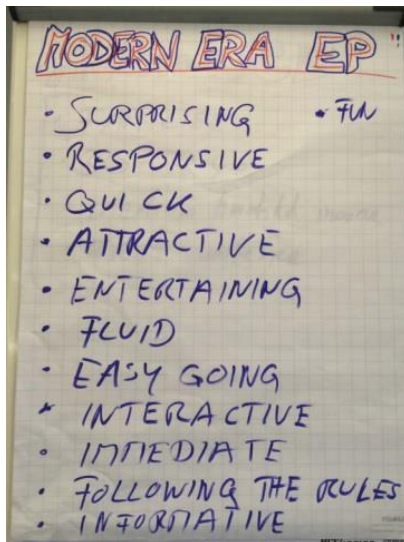
Selleteemalise ettekandega esines sakslane **Florian Weber**. Münchenist pärit Weber on noorusele vaatamata kogenud teadustaja, peaausjalikult tegutsenud infield teadustajana (platsil olev kommentaator, lühikesteks repliikideks ja intervjuudeks, meil harva rakendatav informaatori ametikoht). Suurematest saavutustest on tema teenetelehel informaatori töö 2009. aasta Berliini MMil. Florian Weber on kutsutud-määratud ka Tallinnas tuleval suvel toimuvate U23 Euroopa Meistrivõistluste EP konsultandiks.

Florian Weber esinemas

Weber alustas oma ettekannet kavalalt, küsides saalisolijatelt arvamusi selle kohta, milline peaks üks korralik võistlus esitletuna välja nägema? Kogunes mõistagi hulk arvamusi (atraktiivne, sujuv, huvitav, määrustepärane jne...). Teiseks küsis Weber, keda me tahaksime võistluste korraldajatena oma võistlustel publikus näha? Taas pidid saalisviibijad vastama ja tegid taas seda arvukalt (noori, maksujõulisi, aktiivseid, asjatundlikke jne...).

Kahe lehetäie kogutud arvamuste põhjal tegi Weber lühidad järeldused, et täpselt samamoodi vastaksid neile küsimustele teistegi spordialade esindajad-võistluste korraldajad ning kergejõustik on lihtsalt öeldes nendega konkureerimas.

Stiilinäide Floriani ettekandest

Edasi uuris sakslane, millised on kergejõustiku unikaalsed võimalused selles konkurentsisis? Ehk millega kergejõustik saaks publikut köita? Siin jäi vastamine mõnevõrra vähem aktiivseks, aga arvamusi siiski tuli. Siinkirjutaja pakutu „tegelikult lihtne ala jälgida“ peale raputas Weber küll miskipärast pead ja küsis „Really?“.

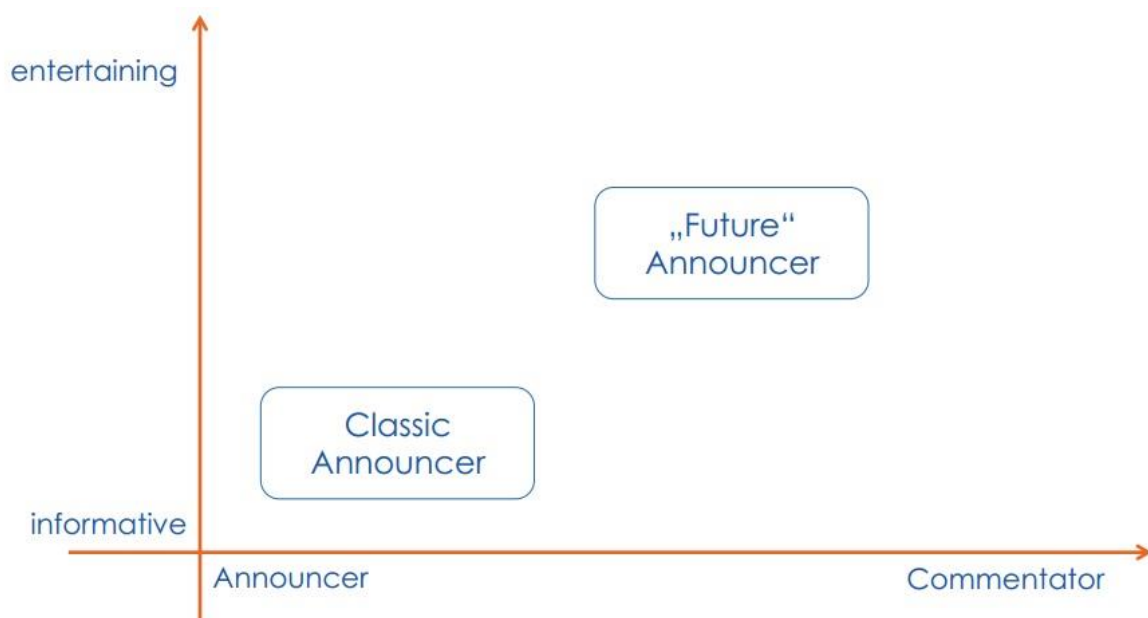
Edasi kõneleski Weber kergejõustiku unikaalsuste väljatoomisest ja nende promoveerimisest. Probleemkohana number üks tõi Weber välja vähese kommunikatsiooni ning EPMi rolli senist alahindamist kergejõustikuvõistlustel. „Alatasa saame me kätte juba valmis produkti. Võistluse ajakava koos toimumise faktiga ning meile öeldakse, et tehke nüüd selle põhjal midagi,“ analüüsis ta. „Väga raske on selle tükiga siis juba midagi peale hakata. Kommunikatsioon ja konsultatsioon EPMiga peab algama päris algusest, esimestest ajakava planeeringutest. EPM peab olema kaasatud pea kõikidesse protsessidesse sõnavõtu õigusega,“ rõhutas Weber.

Kommunikatsiooni nimetas Weber kõige aluseks

Kommunikatsiooni toimimist ja sujuvust pidas Weber ka ainuvõimalikuks võistluste käigus, tuues välja praktilised nõuanded, et igal juhul peavad alade peakohtunikud või nende volitatud isikud platsil kommunikeerima EPMiga. Selleks, et vajadusel pisut võistlust pisut pidurdada-kiirendada. See kõik peab toimuma kiirelt, tõrgeteta ja sujuvalt, kindlasti ka solvumisteta.

Kõneldes kõnelejate ehk teadustajate-informaatorite muutunud rollist staadionil rääkis Weber oodatult, et see roll on ammuagi tulemuste ettelugeja raamidest väljunud. Tänapäevase teadustaja-kommentaatori rolli täpsemaks iseloomustamiseks tõi Weber välja ühe joonise:

Praktiliste nõuannete kohalt soovitas Weber informaatoritel mitte unustada, samas mitte liialdada statistikaga. Välja tuua ainult oluline. „Piisavalt palju, et harida teadmatut, aga piisavalt vähe, et mitte muutuda igavaks.“ Muusikat soovitas sakslane võistlustel kasutada igal juhul läbimõeldult. Weber tunnistas, et pädeva DJ leidmine kergejõustikuvõistlustele on

neil päevil probleem, sest paljud diskorid on küll tuntud klubi- ja raadioringkondades, ent kergejõustikuvõistlustel soleerides võimelised nii mõndagi tuksi keerama. „Muusika peaks igal juhul haakuma võistluste meeleoluga, kasutada võib julgelt efekte. Kui eesmärk on kasutada muusikat kui lihtsalt „tapeeti“, siis on targem teda mitte lasta,“ arvas ta.

Muus osas soovitas temagi sarnaselt Andy Kayga kasutada olemasoleva tasuta tehnoloogia julget kasutamist. „Instagram, twitter, facebook, see kõik on olemas. Korjake ainult üles.“

Who?

See osa seminarist oli kavas paneeldiskussioonina. Ei saa salata, et oli paljuski kommertsiaalse hõnguga ehk teisisõnu püüdis reklaamida paneeli kaasatud ettevõtete esindajaid. Andy Kay oli kutsunud vestlema tootjate pakutavatest vahenditest Omega, helitehnika firma RG Jones ja tabloode tootja Creative Technology esindaja. Viimased kaks siinkirjutajale midagi ei öelnud ja nimetatute esindajadki suurt peale niigi teadaoleva (tabloo on ikka tähtis, täpne mõõtmine samuti, helitehnikast rääkimata) suurt ei rääkinud. Küll aga ärgitas Kay nii söögi ette kui peale tootjatega kontakti võtma ja uute lahenduste kohta küsima.

Paneeldiskussioon

Hoopis huvitavam esineja oli neljas liige paneeldiskussioonis. Telerežissöör **Johan Bernhagen** on Rootsi spordiülekannete tuntuim ja kogenuim vahendaja. Tema kontol on lugematul hulgal tiitlivõistluste vahendamisi nii Rootsist kui väljaspoolt seda. Kaastöötaja ja konsultandina kaasatakse Bernhageni pea igale rahvusvahelisele kergejõustiku ülekandele.

Bernhagen rõhutas samuti koostöö vajadust just tele-inimeste ja võistluste korraldajate vahel. TV-režissöör viisakalt, aga üsna kindlalt mõista, et ilma kvaliteetse teleülekandeta, mis saab teoks just tänu suurepärasele koostööle EPMi ja võistluste direktori ehk peakohtunikuga. Detailidest kõneldes rõhutas Bernhagen juba ajakava täpsust ning leidis, et ilmingimata tuleks ajakava koostamisse kaasata ka televisiooni (soovitavalt asjatundlik) esindaja, kes teab sellele lisada visuaal-atraktiivset nüanssi. Näiteks soovitas ta mitte kunagi panna teleülekandega võistlustel üheaegselt algama kaugus- ja kõrgushüppe võistlust. Või üldse horisontaal- ja vertikaalhüppe alade võistlusi.

„Kõrgus- ja teivashüpe on lihtsalt aja planeerimise seisukohalt kõige ilmvõimatamad ja prognoosimatamad alad,“ teadis ta kogemustest. Rootslase soovitus oli alustada (kui alad sattuvad vastavalt oludele olema lähestikku) kaugushüppega kolmandik- kuni pool kõrgushüppe läbiviimiseks planeeritavat aega enne. Siis jõuab kajastada mõlemat ala võrdselt ja atraktiivselt ehk kulminatsioonide näidata.

Sarnaseid nõuandeid jagus Bernhagenil veelgi, aga nagu rootslane rõhutas, sõltub kõik võistluste eripärast juba kas või riigiti. Igal juhul soovitas ta kaasata TV inimese ajakava koostamisse aegsasti ning kindlasti mitte alahinnata televisiooni võimu. „Midagi pole teha, ala atraktiivsuse, turundamise ja toetajate leidmise juures peate te meiega koostööd tegema,“ rääkis rootslane.

Sellega nõustusid kõik saalisviibinud, kuivõrd Kay ettekande osa kergejõustiku kui teleala marginaliseerumise osas oli veel värskelt meeles.

Küsisin, kuidas suhtub Bernhagen televisiooni ja võistluse sujuvuse osas täieliku pidurisse, samas küllaltki olulisse võistluste osasse ehk autasustamistesse? Rootslane haaras nõustuvalt küsija oletustest kinni ja ütles, et autasustamiste temaatika on jutuks olnud ammu ka asjaomastes ringkondades. Ühe kindlaima lahendusena pakkus Bernhagen välja selle, et autasustamise kui võistlust (ja teleülekanne) pidurdava osa võiks viia aktiivsest võistlusprogrammist välja ja kujundada sellest omaette atraktiivne üritus näiteks pärast võistluspäeva lõppu. „Samas peaks autasustamine võimaluse korral ikka võistlusstaadionil või selle läheduses aset leidma, sest selle väärtus on auhinna võitnule suur,“ tõi ta välja. Samas möönis ka tema oma kogemustelt, et publiku kaasamine või motiveerimine jäämaks pärast võistluste lõppu vaatama auhinnatseremooniat on raske. „Selleks on vaja ekstra meelelahutust ja EPMi tööd. Ilutulestik, mõni atraktiivne esineja, publikule suunatud mängud...“, rääkis ta.

When?

Sellise küsimuse (millal) all pidas ettekande vabakutseline EPM **Arnd Heinken** Kölnist, kes nimetas end IAAFi konsultandiks ja ütles end ka seotud olevat mitme TV projektiga.

Heinkeni ettekanne keskendus peamiselt planeerimisele. Ta jaotas planeerimisprotsessi üldjoontes neljaks: 1) Pikaajaline planeerimine, 2) Lühiajaline planeerimine, 3) Päevapõhine planeerimine, 4) Ala(de)põhine planeerimine.

Different types of planning / timing

Short-term planning

- **All presentation elements agreed, ordered, and finalized**
 - **All positions in all departments to be appointed**
 - **Marketing and ticketing in full swing**
 - **Dressing of city / area around stadium finalized**

Osa Heinkeni ettekandest

Midagi väga uut Heinken oma Exceli tabeleid täis pikitud ettekandes ei kõnelenud. Mainis, et pikaajaline planeerimine, näiteks tiitlivõistlustel, kestab umbes kaks aastat. See hõlmab endas suurt meeskonnatööd, korduvaid võistluspaiga külastusi. Ajakava koostamisele tuleb kindlasti kaasata laiem hulk võistlusega seotud ametnikke. Midagi sarnast kõneles ta ka lühiajalise planeerimise kohta, lühendades ettevalmistuse aega küll ainult nädalale.

Päevapõhisel planeerimisel soovitas sakslane arvestada kindlasti viimase minuti muudatustega, alapõhisel planeerimisel aga sellega, et ühe või teise ala läbiviimist annaks võimaluste piires kiirendada-pidurdada.

Heinken tõi näitena terve suure hulga üdini detailseid ajakavasid võistlustelt, kus ta ise osaline on olnud. Samas ei rääkinud ta kahjuks juhtudest, kuidas reageerida võimalikuks force majoriks. Küll meenutas ta proovivõistluste olulisust, kuhu tuleb kaasata kõik osalised (TV, teadustajad, tabloo, muusika, kohtunikud) ning soovitas igal juhul teha proovivõistlus tunni-paarine võimalikult mitmekesine, et oleksid esindatud kõik väljaku- ja jooksualade tüübid.

Where?

Seda ettekannet ootas suurima huviga. Rootslasest esineja, suurte kogemustega teadustaja ja EPM **Janne Akerblomi** ettekande laiendusena oli lubadus kõnelda sellest „kuidas töötab ja mõjub erinev EP ja teadustamine erinevate võistlustel vastavalt võistluste kaalule ja iseloomule.“ Ilmselt kerisin oma ootused liiga kõrgele, sest Akerblomi esinemises tuli lõpuks pettuda. Olgugi, et Akerblom on teadustajana tegutsenud väga eriilmelistel võistlustel alates Rootsi koolinoorte mängudest kuni Osaka MMini välja, ei toonud ta ei ettekandes, ega ka hilisemas küsimuste voorus välja minu hinnangul olulisimat – suhestumist publikuga ja pealtvaatajate meeleolu lugemist.

Alustades teada-tuntud tõdemustest (iga võistlus on unikaalne, meie asi on teha võistlus atraktiivseks), laotas ta tabelite ning piltidega meie ette seinale 9 eri tüüpi võistlust, kus ta isiklikult on tegutsenud ning rääkis juurde, millega täpselt tegemist on olnud ja kuidas seda võistlust tehti.

Alustas sise EM-ist Göteborgis, kus demonstreeris uhkusega fotosid informaatorite brigaadist (sinna kuulus ka kolmikhüppeäss Christian Olsson), mängis meile arvutist erinevaid heliefekte, mida võistlustel kasutati (kõlasid mu meelest liiga süngelt). Edasi tulid fotod IAAFi Teemantliiga etapilt Dohas (kaks informaatorit – üks neist araabiakeelne), Rootsi meistrivõistlustelt (12 liikmeline EPM meeskond, sh. 3 informaatorit). Lidingö olümpialt (ülerootsiline laste võistlussari, meie TV-10 OS analoog) jne...

Lõpetuseks rääkis Akerblom lühidalt sellestki, kuidas rootslased valmistuvad tuleval aastal Eskilstunas toimuvateks juunioride Euroopa meistrivõistlusteks. Silmade särades demonstreeris ka planeeritavaid signatuure ja küsis saalilt nõu, millised võiksid Rootsi tööstuslinna miljööd arvestades staadionile sobida.

Järgnenud küsimuste-vastuste voorus ei saanud küsimata jätta tema kui ometi kogunud teadustaja käest, kuidas ta häälestub ja käitub maneerilt erineva publiku suhtes. On's emotsiooni laes hoidmine ehk labane karjumine (nagu meile on vahel soovitatud) tõesti õigustatud igal hetkel ja iga publikuga? Või ehk käivad teadustamised Jaapani publikule, temperamentsetele lõunaeurooplastele või kargetele ja üleskütmist nõudvatele põhjamaa pealtvaajatele pisut erinevalt? Kuidas on lood tehtavate naljadega? Muusika doseerimisega vastavalt maitsele? Üldse meeleolu doseerimisega vastavalt olukorrale, et publikul pooleteise tunniga pidevast karjumisest villand ei saaks ning võistlejad ei väsiks?

Küsimused tabasid Akerblomi ootamatult. Esimese hooga ütles ta, et tema kogemuse järgi on kergejõustiku publik staadionidel üks ja seesama ning regiooniti suurt vahet ei ole. See oli üllatav, sest ettekande alguses väitis ta, et Osaka MMi 2007. aastal teadustades olla see olnud „väga erinäoline kogemus“. Tahtmata ilmselt suurema saali ees rumalamaks jääda, väitis Akerblom lõpuni välja, et publiku kultuuri osas suurt vahet pole, aga „nüanssidest võiksime hiljem eraldi kohvipausil kõnelda.“

Paar kasulikku näpunäidet Rootsi teadustaja siiski andis. Näiteks alati võimalusel katsetada uusi ideid just väiksematel, lokaalsetel võistlustel. On siis tegemist mõnede heli- või videotehniliste lahendustega või uue lähenemisega informaatore tööle. Teisalt andis ta hüva nõu informaatorele kui kommentaatorile jooksudistantsidel 100/110 meetrit ja lühem maa lihtsalt vait olla ja töö ära teha muusikal ning kaasa elavatel pealtvaatajatel. „10 sekundi jooksul ei jõua informaatore niigi palju rääkida ja võib end päris puntrasse rääkida,“ sõnas ta. Nõus, aga mitte lõpuni. Sõltub ikka teadustaja meisterlikkusest. Akerblom soovitas ka mõnd uut odavat või suisa tasuta nutitelefoni rakendust, kust saavat väga häid heliefekte alla laadida (nt. SoundCue).

Oodatud kohvipausi ajal muide astuski rootslane ligi, surus kätt, tänas heade küsimuste eest ning tunnistas, et ta lihtsalt ei osanud neile vastata. Kogu lugu.

How

Ettekande teemal kuidas teha EPMi piiratud eelarve tingimustes pidi esialgu tegema keegi tšehh, kes paraku Frankfurti tervislikel põhjustel ei jõudnud. Nii astus taas kõnepulti Arnd Heinken, kes oli ettekande kiiruga kokku klopsinud ning eks see andis tunda ka kõneldu kvaliteedis.

Sakslane jaotas taas võistlused erinevateks tasemeteks (Rahvusvahelisest kohalike võistlusteni välja) ja kõneles peaasjalikult stiilis „kõik sõltub võistlustest ja võimalustest“. Mõned nõuanded jäid siiski kõrva. „Piiravate ressursside tingimustes annab alati vähendada meeskonna koosseisu, ent tiimi piiramisel jätke alati sellesse professionaalid,“ rõhutas ta. Samuti soovitas kaasata mõnede lihtsamate ülesannete täitmiseks julgelt vabatahtlikke.

„Kui teil on varasematest võistlustest lepingupartnereid, võtke nendega ühendust ja uurige, kas saate sama lepingu raames teenindada veel üht- või teist võistlust. Kui leping kehtiv, ei tohiks see probleem olla,“ tõi ta näite. Heinken kasutas siin üht huvitavat väljendit „Bang for your buck“, mis võiks tähendada eestikeelsena „võtke igast dollarist viimast“.

Samuti soovitas sakslane kasutusele võtta limiteeritud eelarve tingimustes kõik olemasolevad ressursid ja kasutada juba olemasolevaid signatuure, video- ja helilahendusi, kommunikatsioonisüsteeme.

Üht ei unustanud ta siiski lisada: „Mis puudutab pädevat inimressurssi, siis nende arvelt ei tohi mingit allaandmist olla. Professionaalidele teadustajatele tuleb maksta alati nii palju kui võimalik.“

Epiloog

Kokkuvõtvad sõnad ütles seminarile Euroopa Kergejõustikuliidu asepresident Jose Luis de Carlos, kes rõhutas, et vajadus kergejõustikus veel suhteliselt noore nähtuse EPMi järele on rõhuv. Euroopa Kergejõustikuliit on ammugi teadvustanud olla vajadust pildis ja konkurentsisis teiste aladega. „We need you!“ Seda väljendit kasutas de Carlos korduvalt.

Seminar jäi siinkirjutajale meelde tõesti vajalikuna, kus sai EPMi olemust oluliselt paremini mõista. Kõigi ettekannete peale jäi kõlama ehk olulisimana soovitus suhelda. Suhelda kõigis ja kõigiga, alates päris algusest. Samuti haarata kinni kõigist võimalustest, mida EPMi töö nõuab. Paljud uued ja innovatiivsed rakendused on ju olemas ja tarvis nad „pilvelt alla tõsta.“

Seminari jooksul ja selle kõrvaselt sain mitmete heade kontaktide võrra rikkamaks. Kogemusi sai vahetatud nii sloveenide, tšehhide kui serblaste esindajatega sel seminaril. Pikemalt sai kõneldud ka 2016. aastal Amsterdamis toimuva EM-i võistluste direktori (ehk peakohtunikuga).

Kõige lähedasemad suhted ja mõttevahetused toimusid aga soomlastega, kes olid seminarile läkitanud Turust Paavo Nurmi rahvusvahelise miitingu ning maratoni korraldajad. Üksteise võidu kutsusime teineteist oma võistlusi kaema kas tuleval või ületuleval aastal.

Tuleva aasta Euroopa U-23 meistrivõistlusi silmas pidades oli oluline kohtuda hindu päritolu Aditya Kumariga, kes on EAA poolt määratud. Kumar viis omakorda kokku ühega ettekandjatest – Florian Weberiga, kes on U23 EM-i konsultant EP alal. Lubasime nüüd jooksvalt ning operatiivselt üksteisega edasi suhelda. Alates ajakavade ja nõuannete vahendamisest kuni EAA esindajate visiidini välja tuleva aasta aprillis.

Timo Tarve

